

Mei 2023

De Staat van de Ouder 2023

Resultaten

Inleiding

De Staat van de Ouder is een jaarlijkse productie van Ouders & Onderwijs. In een groot onderzoek onder ouders vroegen we hen, net als in 2017, 2018, 2019 en 2021, naar hun ervaringen met en mening over het Nederlandse onderwijs. De Staat van de Ouder laat zien wat de rol en positie van ouders in het onderwijs is en hoe ouders die zouden wensen.

In dit rapport presenteren we de resultaten.

Onderzoek

Doelstelling

Inzicht verkrijgen in de ervaring en mening van ouders over (de invulling van) een aantal onderwijs thema's.

Doelgroep

Ouders met kinderen in de schoolgaande leeftijd.

Uitvoering

Looptijd onderzoek: 30 november t/m 19 december 2022.

De vragenlijst werd door 1.240 respondenten ingevuld. De resultaten van het onderzoek zijn representatief op geslacht, opleidingsniveau en culturele achtergrond, met een spreiding op de leeftijd van het kind.

Iconen

Totaal

Basisonderwijs

Voortgezet onderwijs

Inhoud

1. Ouders over leraren
2. Relatie ouders en school
3. Onderwijskwaliteit
4. Ouderbijdrage
5. Passend onderwijs
6. Medezeggenschapsraad
7. Informatie over de deelnemers

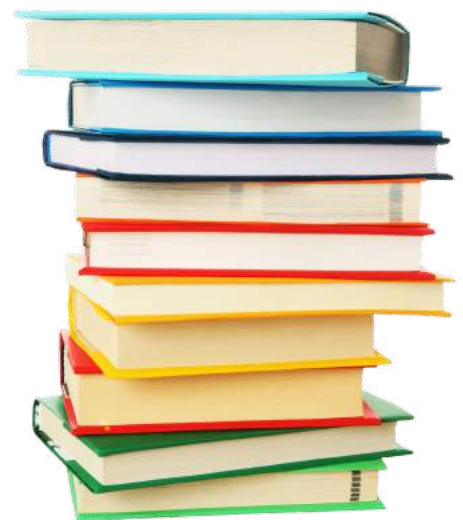
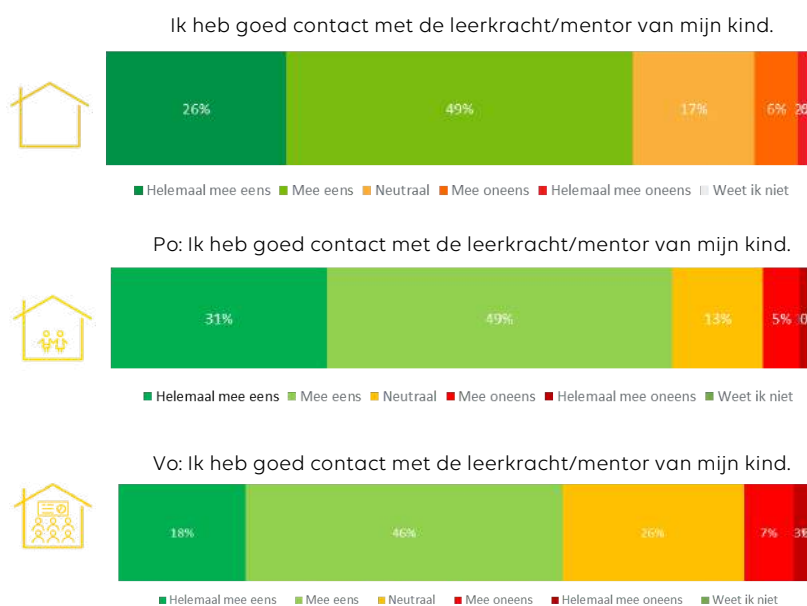
I - Ouders over leraren

"De communicatie met de leerkracht bepaalt de kwaliteit van het onderwijs. Prettig contact geeft vertrouwen en rust."

Driekwart van de ouders is tevreden over de relatie met de leraar.

75% van de ouders geeft aan een goede relatie te hebben met de leraar van hun kind. Vier op de vijf ouders met een kind in het basisonderwijs is tevreden over dit contact. In het voortgezet onderwijs is 64% van de ouders tevreden over het contact met de leraar van hun kind. 8% van de ouders geeft aan geen goed contact te hebben.

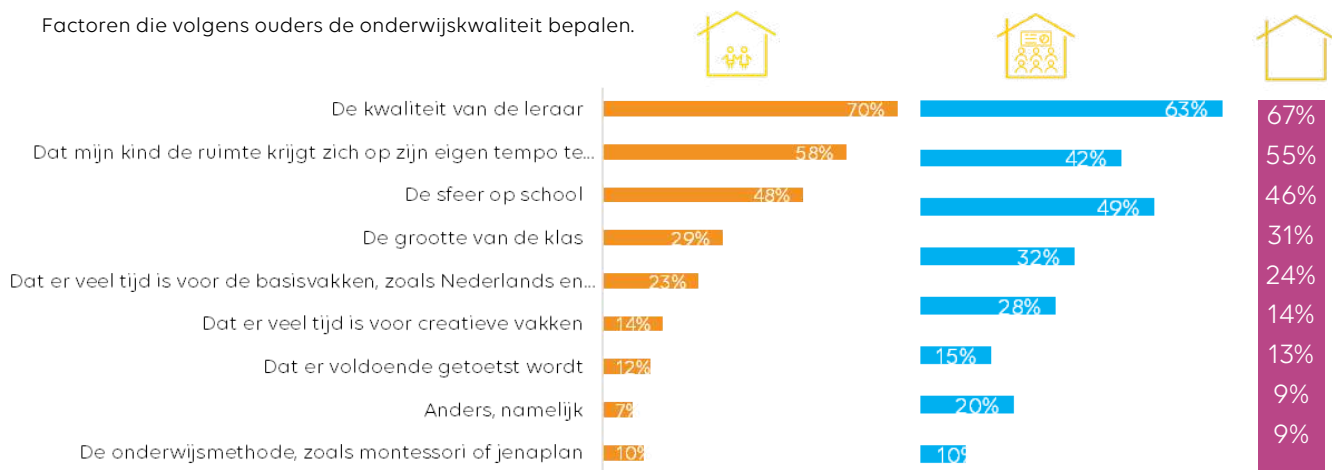

(Totaal: n=1240 ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

67% van de ouders geeft aan dat kwaliteit van de leraar bepalend is voor onderwijskwaliteit.

67% van de ouders geeft aan dat de kwaliteit van de leraar bepalend is voor de onderwijskwaliteit (70% basisonderwijs en 63% voortgezet onderwijs). Ook geven ouders aan het belangrijk te vinden dat hun kind de ruimte krijgt op zijn eigen tempo te ontwikkelen. De sfeer op school is volgens ouders ook bepalend voor de onderwijskwaliteit (46%).

Factoren die volgens ouders de onderwijskwaliteit bepalen.

(Totaal: n=1240 ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

2 - Relatie met ouders en school

"Het onderwijs wordt alleen maar beter door leerkrachten, die tijd en ruimte krijgen om hun werk te doen."

Meer dan driekwart van de ouders is positief over relatie met school.

77% van de ouders geeft aan een goede relatie te hebben met de school van hun kind. Bijna een kwart van de ouders (22%) geeft aan de relatie met de school als redelijk, matig of slecht te beoordelen.

Hoe zou je de relatie met de school over het algemeen omschrijven?

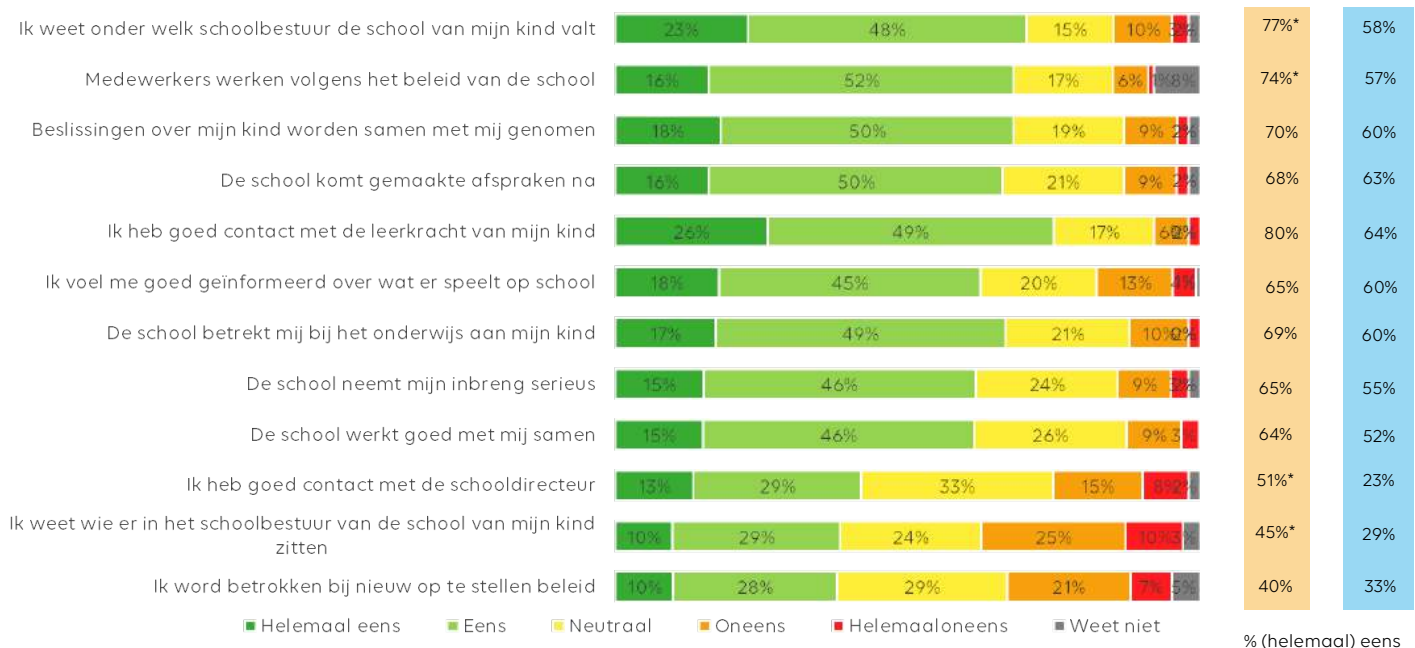
■ Zeer goed ■ Goed ■ Redelijk ■ Matig ■ Slecht

(Totaal: n=1240, ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

Het contact en de communicatie met school wordt over het algemeen goed beoordeeld.

Driekwart van de ouders ervaart het contact met de leraar van hun kind als (zeer) goed. Ook voelt 63% van de ouders zich goed geïnformeerd over wat er speelt op school. 35% van de ouders weet niet wie er in het schoolbestuur van hun kind zitten. Ouders met een kind in het basisonderwijs zijn iets beter op de hoogte (45%) van wie er in het schoolbestuur zitten dan ouders met een kind in het voortgezet onderwijs (29%). Meer dan een kwart van de ouders (28%) geeft aan niet betrokken te worden bij nieuw op te stellen beleid.

Contact en communicatie met school

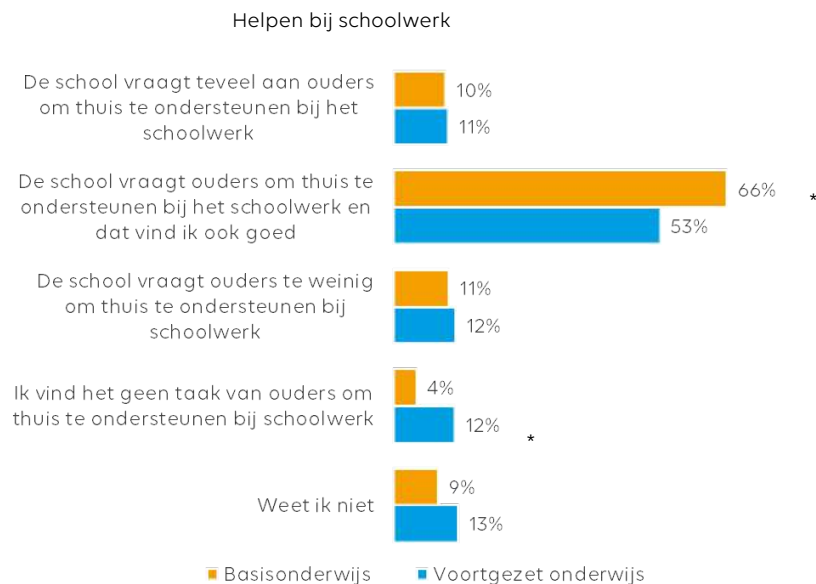
V: In hoeverre zijn de volgende stellingen op de school van je kind van toepassing?

(Totaal: n=1240 ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

* Significant verschil tussen basisschool en voortgezet onderwijs

Meer dan de helft van de ouders vinden het goed dat scholen een beroep doen op ouders om te helpen bij schoolwerk.

Eén op de 10 ouders met een kind op het voortgezet onderwijs vindt het geen taak van ouders om te helpen bij schoolwerk, en geeft aan dat school teveel aan ouders vraagt hierbij te ondersteunen. Meer dan de helft van de ouders geeft aan dat de school ouders vraagt hun kind thuis te ondersteunen bij schoolwerk en vinden dat goed. Eén op de tien ouders geeft aan dat school te weinig hulp vraagt aan ouders om hun kind thuis te ondersteunen.

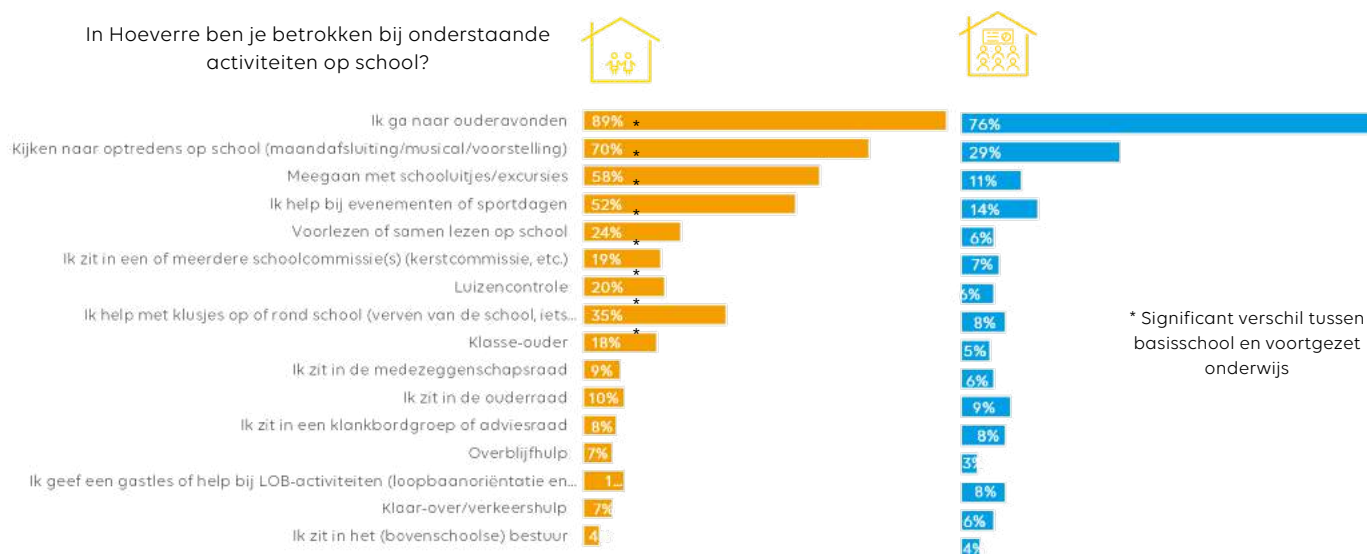

* Significant verschil tussen basisschool en voortgezet onderwijs

V: Scholen doen wel eens een beroep op ouders om het kind thuis te helpen bij het schoolwerk (rekenen, taal, huiswerk, etc.). Wat vind je hiervan?
(Totaal: n=1240 ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

De meeste ouders zijn betrokken door naar ouderavonden of optredens/uitjes/evenementen te komen.

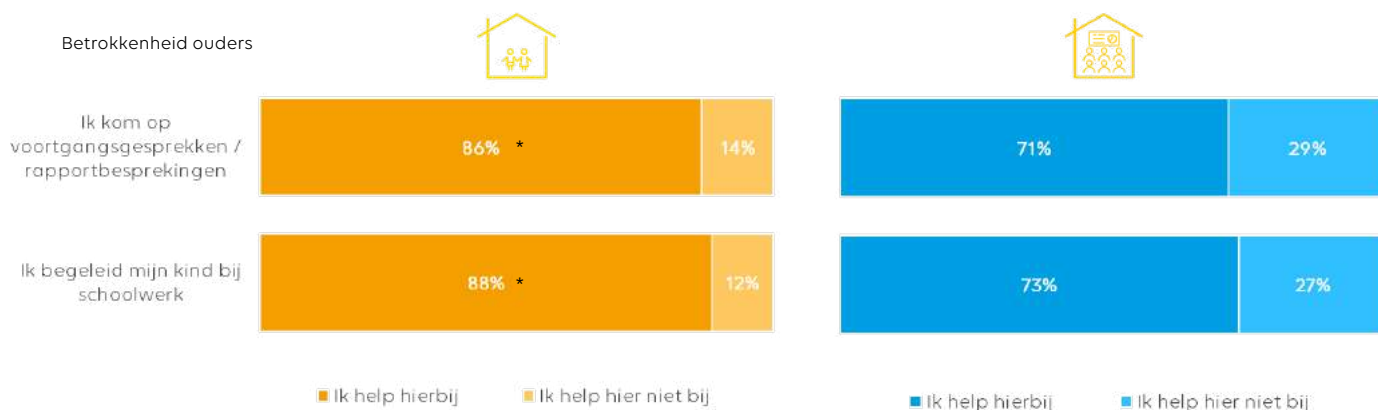
Ruim driekwart van de ouders geven aan bij ouderavonden aanwezig te zijn. Ook zijn ouders betrokken bij optredens, schooluitjes/excursies en helpen mee met evenementen en sportdagen.

V: In hoeverre ben je betrokken bij onderstaande activiteiten op school?
(Totaal: n=1240 ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

Nagenoeg alle ouders komen op voortgangsgesprekken of rapportbesprekingen.

Ruim driekwart van de ouders zijn aanwezig op voortgangsgesprekken/rapportbesprekingen op de school van hun kind. Ouders met kinderen op de basisschool helpen hun kind vaker met schoolwerk dan ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs.

* Significant verschil tussen basisschool en voortgezet onderwijs

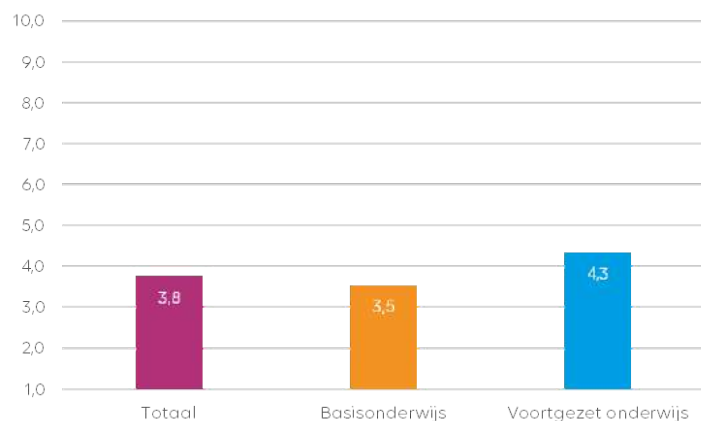
V: In hoeverre ben je betrokken bij onderstaande activiteiten op school?

(Totaal: n=1240 ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

Ouders helpen gemiddeld 3,8 uur per maand op school.

Ouders met een kind in het basisonderwijs helpen gemiddeld gezien meer uren per maand dan ouders met een kind op het voortgezet onderwijs. De meeste ouders zijn tevreden over de hoeveelheid tijd die zij besteden aan hulp binnen de school. Ongeveer één op de 10 ouders zou iets meer willen helpen.

Hoeveel uur help je gemiddeld per maand op school?

Hoeveel tijd wenselijk

V: Hoeveel uur help je gemiddeld per maand op school?

V: Hoeveel tijd zou je willen besteden aan activiteiten/rollen op school?

(Totaal: n=1240, ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

3 - Onderwijskwaliteit

"Ik vind dat er te veel wordt getoetst.
Er is een hoge prestatiedruk bij leerlingen."

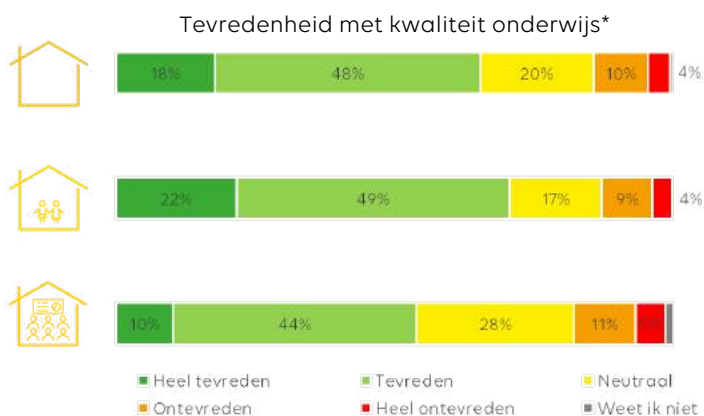
66% ouders is (heel) tevreden met de kwaliteit van het onderwijs.

66% van de ouders geeft aan (heel) tevreden te zijn over de kwaliteit van het onderwijs. Ouders met een kind in het basisonderwijs zijn iets meer tevreden over de onderwijskwaliteit (71%) dan ouders met een kind in het voortgezet onderwijs (54%).

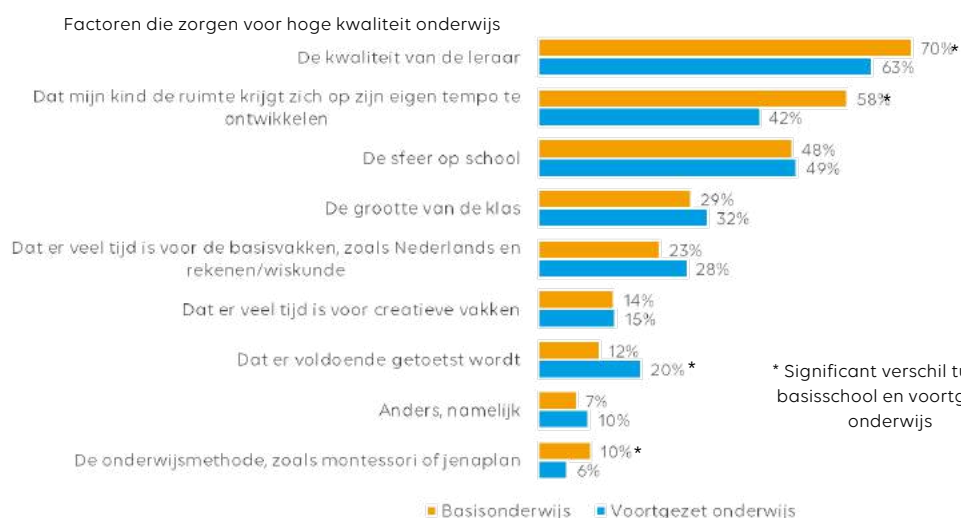
Ruim één op de tien ouders geeft aan (heel) ontevreden te zijn over de kwaliteit van het onderwijs.

*V: Hoe tevreden ben je over de kwaliteit van het onderwijs op de school van jouw kind?

(Totaal: n=1240, ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

De kwaliteit van de leraar wordt het vaakst genoemd door ouders als bepalend voor de kwaliteit van het onderwijs.

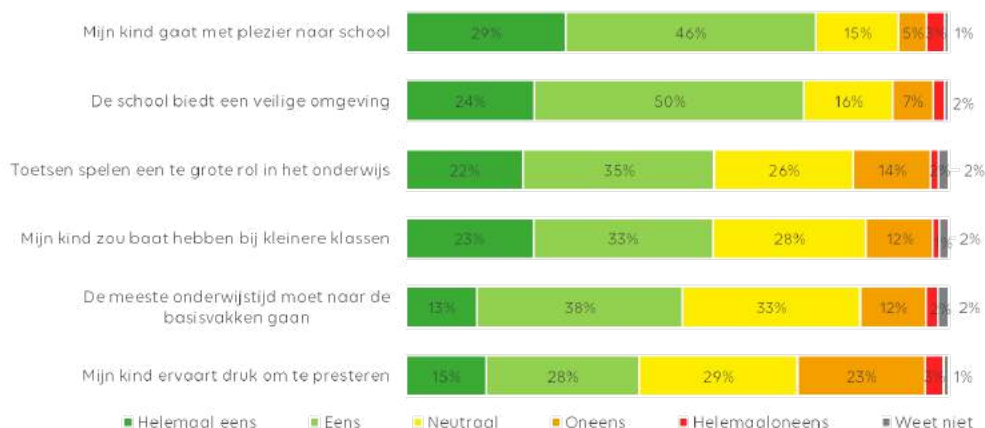

Ouders vinden de kwaliteit van de leraar het meest bepalend voor de onderwijskwaliteit. Daarnaast vinden ouders het belangrijk dat hun kind de ruimte krijgt om in zijn eigen tempo te ontwikkelen. Bijna de helft van de ouders geeft aan de sfeer op school ook bepalend te vinden voor de onderwijskwaliteit.

* Significant verschil tussen basisschool en voortgezet onderwijs

(Totaal: n=1240 ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

Driekwart ouders geeft aan dat kind met plezier naar school gaat en dat school een veilige omgeving biedt.

Driekwart van de ouders (75%) geeft aan dat hun kind met plezier naar school gaat en dat school een veilige omgeving biedt (74%). 43% van de ouders geeft echter aan dat hun kind druk ervaart om te presteren. Meer dan de helft van de ouders (57%) vindt dat er te veel getoetst wordt en dat kleinere klassen beter zouden zijn (56%).

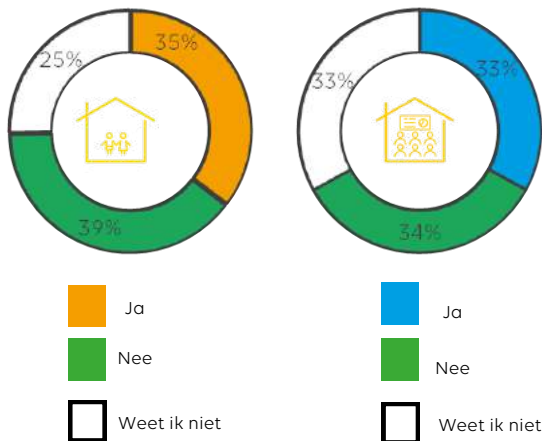
V: Geef aan in hoeverre je het eens bent met de volgende stellingen.

(Totaal: n=1240, ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

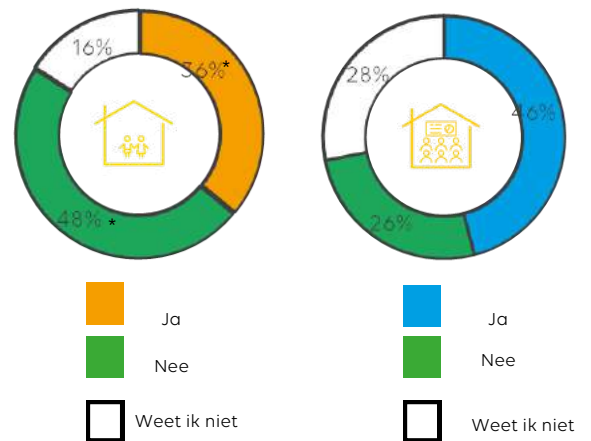
Eén derde van de ouders merkt dat er een hoge werkdruk is bij leraren.

Eén derde van de ouders merkt dat de werkdruk voor leraren te hoog is. 36% van de ouders met een kind in het basisonderwijs geeft aan dat er sprake is van een lerarentekort op de school van hun kind. Bij ouders met een kind in het voortgezet onderwijs ligt dat hoger, daar geeft bijna de helft van de ouders aan dat er sprake is van een lerarentekort.

Hoge werkdruk voor leraren

Lerarentekort

* Significant verschil tussen basisschool en voortgezet onderwijs

V: Is er op de school van jouw kind een tekort aan leraren?

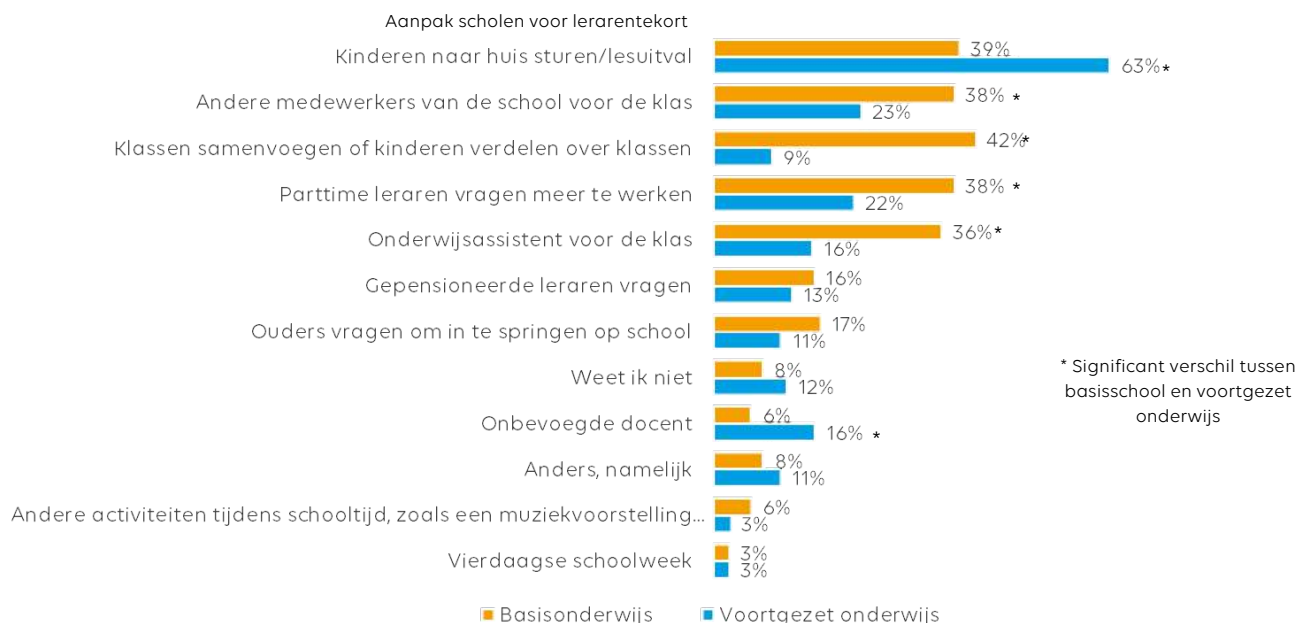
V: Heb je het idee dat de leraren op de school van jouw kind teveel werkdruk hebben?

V: Waar merk je dat aan?

(Totaal: n=1240, ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

Lesuitval en kinderen naar huis sturen zijn meest genoemde aanpak voor lerarentekort.

Vooral in het voortgezet onderwijs heeft het lerarentekort tot gevolg dat kinderen naar huis gestuurd worden en dat er sprake is van lesuitval (63%). In het basisonderwijs kiezen scholen voornamelijk voor het samenvoegen van klassen of de optie om kinderen te verdelen over de klassen (42%). Ook vragen basisscholen vaker dan voortgezet onderwijs scholen aan leraren die parttime werken om meer te gaan werken.

* Significant verschil tussen basisschool en voortgezet onderwijs

V: Wat doet de school om dit probleem aan te pakken?

(Totaal: n=500 ouders met kinderen op de basisschool: n=261 ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=163)

4 - Ouderbijdrage

"De kinderen krijgen zeer regelmatig een herinneringsbrief mee van de juf/meester. Ze vinden dit erg vervelend en schamen zich daarvoor."

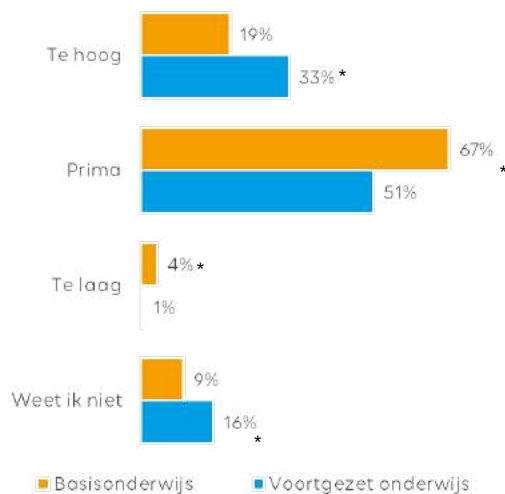
Aan bijna alle ouders wordt door school een financiële bijdrage gevraagd.

De meeste ouders vinden de hoogte van de ouderbijdrage prima, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs vinden de ouderbijdrage vaker te hoog (33%).

Financiële bijdrage op school

Mening over hoogte financiële bijdrage

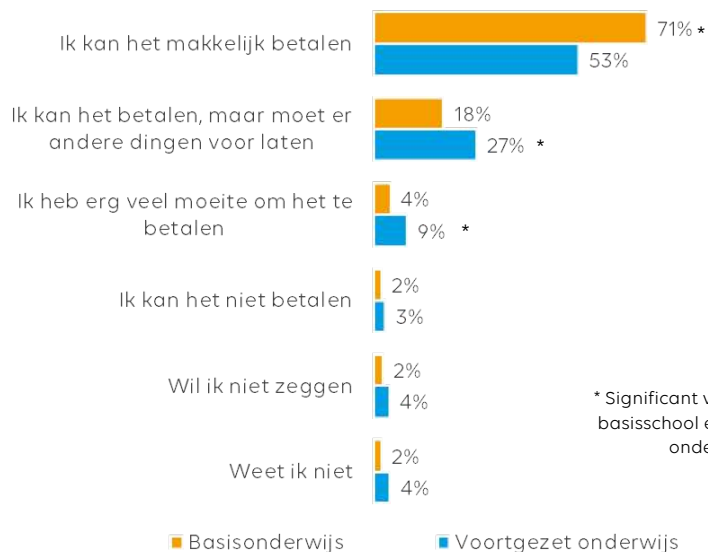
V: Vraagt de school van jouw kind een financiële bijdrage?

V: Wat vind je van het bedrag dat de school vraagt?

(Totaal: n=1240, ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

Meer dan een kwart van de ouders heeft (veel) moeite om de financiële bijdrage te betalen of moet er dingen voor laten.

Moeite met betalen financiële bijdrage

39% van de ouders met een kind in het voortgezet onderwijs geeft aan de ouderbijdrage niet te kunnen betalen, of erg veel moeite te hebben om het te betalen. Een aantal ouders geeft aan de bijdrage wel te kunnen betalen maar moet er wel andere dingen voor laten. Onder ouders met een kind in het basisonderwijs gaat het om 24%, die aangeven moeite te hebben de financiële bijdrage te betalen.

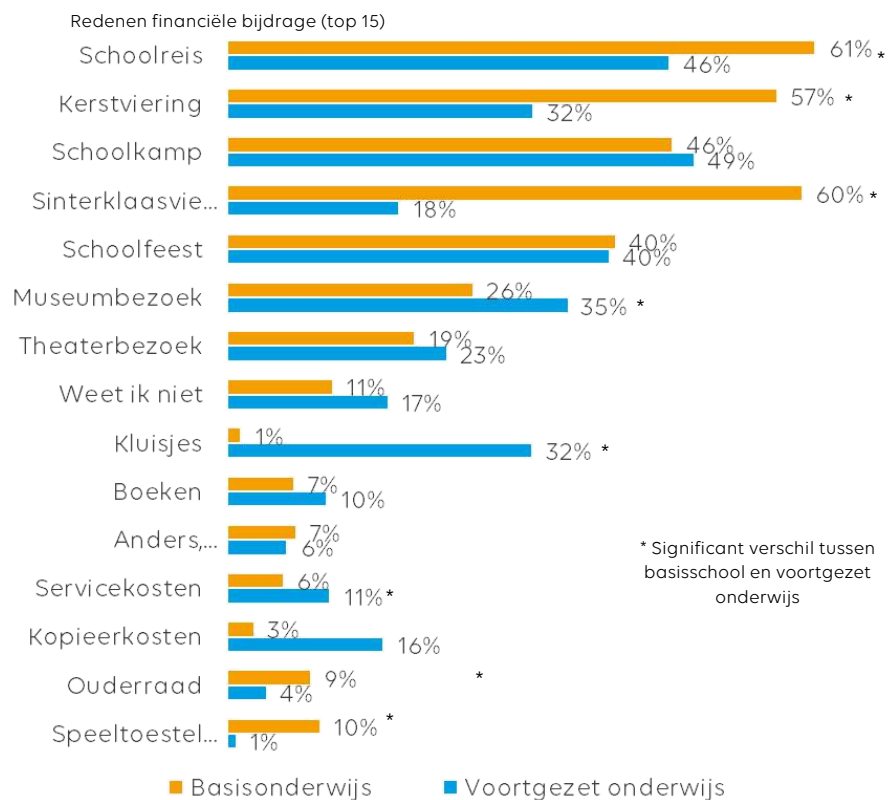
Meer ouders in het basisonderwijs geven aan de ouderbijdrage wel te kunnen betalen (71%) t.o.v. ouders met een kind in het voortgezet onderwijs (53%).

V: In hoeverre heb je moeite om het bedrag dat de school jaarlijks aan jou vraagt te betalen?

(Totaal: n=1148, ouders met kinderen op de basisschool: n=690, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=327)

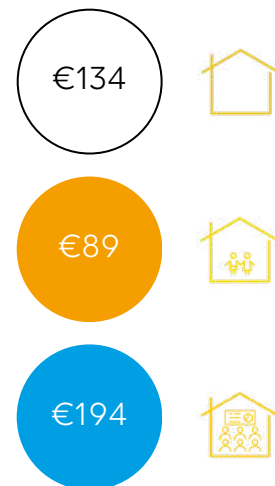
Ouders betalen gemiddeld €134 financiële bijdrage per kind per schooljaar.

De financiële bijdrage wordt het vaakst besteed aan schoolreis of schoolkamp. Op de basisschool zijn vaak kosten voor de sinterklaas- en kerstviering. In het voortgezet onderwijs zijn kluisjes en museumbezoeken redenen voor een financiële bijdrage.

* Significant verschil tussen basisschool en voortgezet onderwijs

Gemiddelde fin. bijdrage:

V: Waarvoor vraagt de school een financiële bijdrage?

V: Welk bedrag ben je dit schooljaar in totaal kwijt geweest aan bovenstaande financiële bijdragen? (open vraag)

(Totaal: n=1231 ouders met kinderen op de basisschool: n=725, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=350)

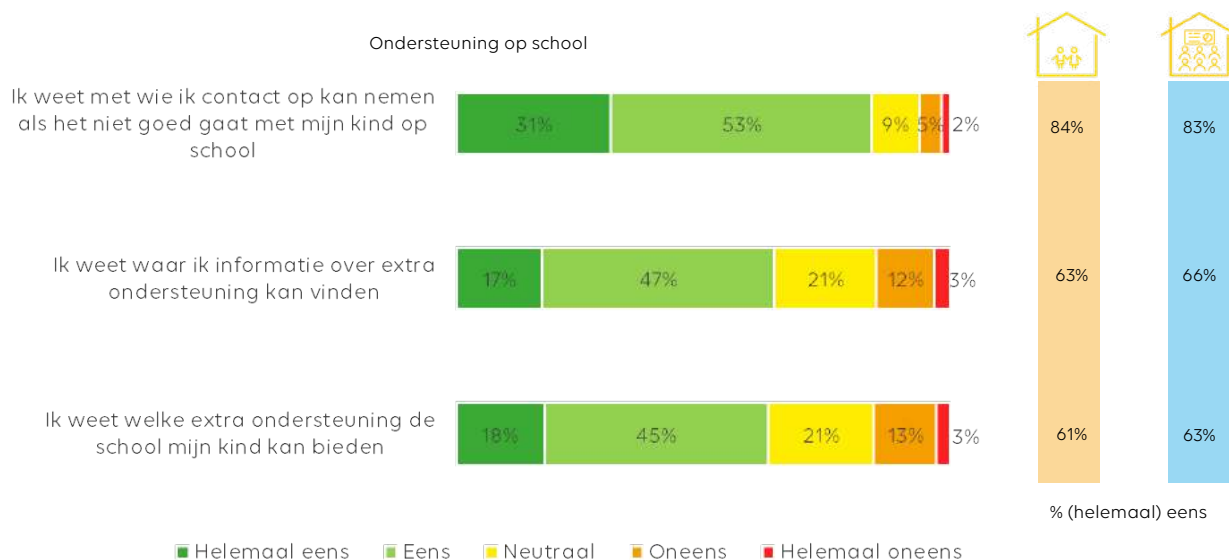

5 - Passend onderwijs

"Inclusief onderwijs is een ambitie en gaat over passie, betrokkenheid en het intrinsieke inzicht en motivatie dat iedereen er bij hoort in je dorp of wijk."

Driekwart van de ouders weet met wie zij contact op kunnen nemen als het niet goed gaat met hun kind op school.

74% van de ouders weet met wie zij contact op kunnen nemen als het niet goed gaat met hun kind op school. 64% weet waar zij informatie over de extra ondersteuningsmogelijkheden van de school kunnen vinden en 63% van de ouders weet wat de school in kan zetten als er sprake is van een extra ondersteuningsbehoefte bij hun kind.

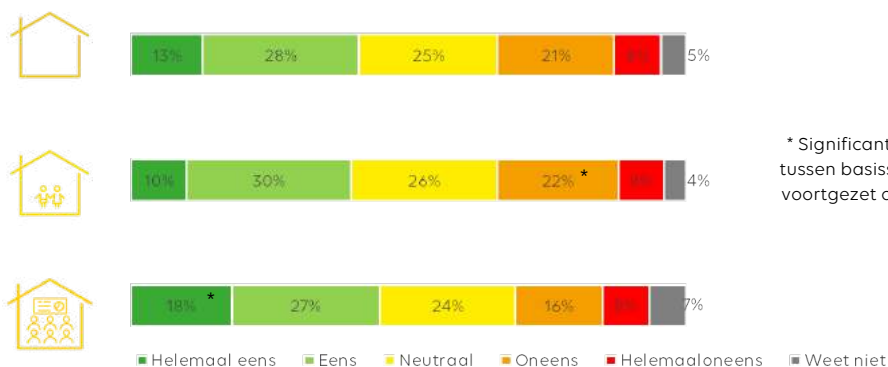

V: Soms hebben kinderen extra ondersteuning nodig op school. Bijvoorbeeld extra uitleg door de leerkracht, hulpmiddelen of begeleiding van een specialist. Geef aan in hoeverre je het eens bent met de volgende stellingen.
(Totaal: n=1240, ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

41% van de ouders zijn voorstander van inclusief onderwijs.

41% van de ouders geeft aan dat alle kinderen, met of zonder beperking, samen naar dezelfde (buurt)school moeten kunnen. In de opmerkingen geven sommige ouders aan wel voor inclusief onderwijs te zijn maar niet hoe het huidige onderwijssysteem is ingericht, namelijk te grote klassen en te weinig ondersteunend personeel met voldoende expertise. Ouders geven aan door de toenemende groepsgrootte bang te zijn dat hun kind niet gezien wordt en/of de juiste ondersteuning ontvangt.

Alle kinderen, met of zonder beperking, moeten samen naar dezelfde (buurt)school kunnen.

V: Geef aan in hoeverre je het eens bent met de volgende stelling. In principe zouden alle kinderen, met of zonder beperking, samen naar dezelfde (buurt)school moeten kunnen.
(Totaal: n=1240, ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

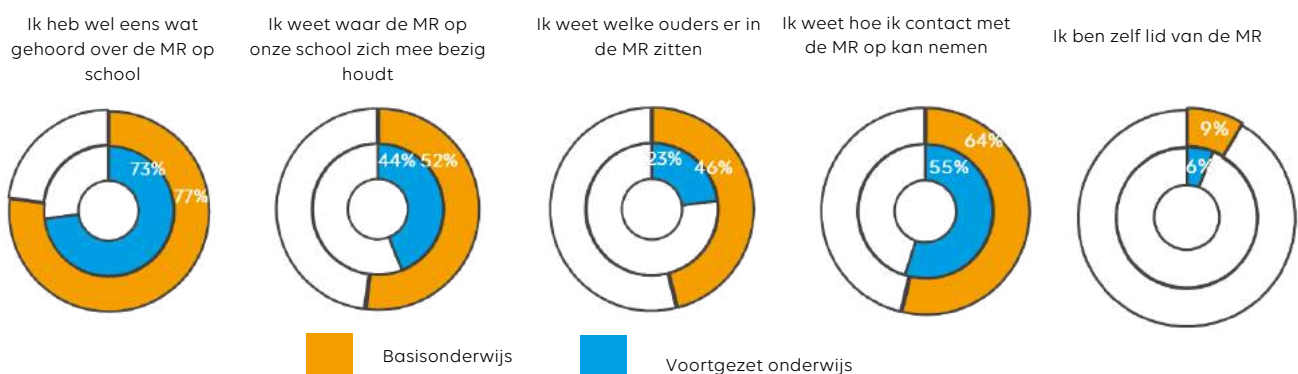

6 - Medezeggenschap

"De MR moet zichtbaarder worden op school. Mensen moeten weten voor welke zaken ze de MR kunnen raadplegen."

Driekwart ouders heeft weleens iets gehoord over de MR op school.

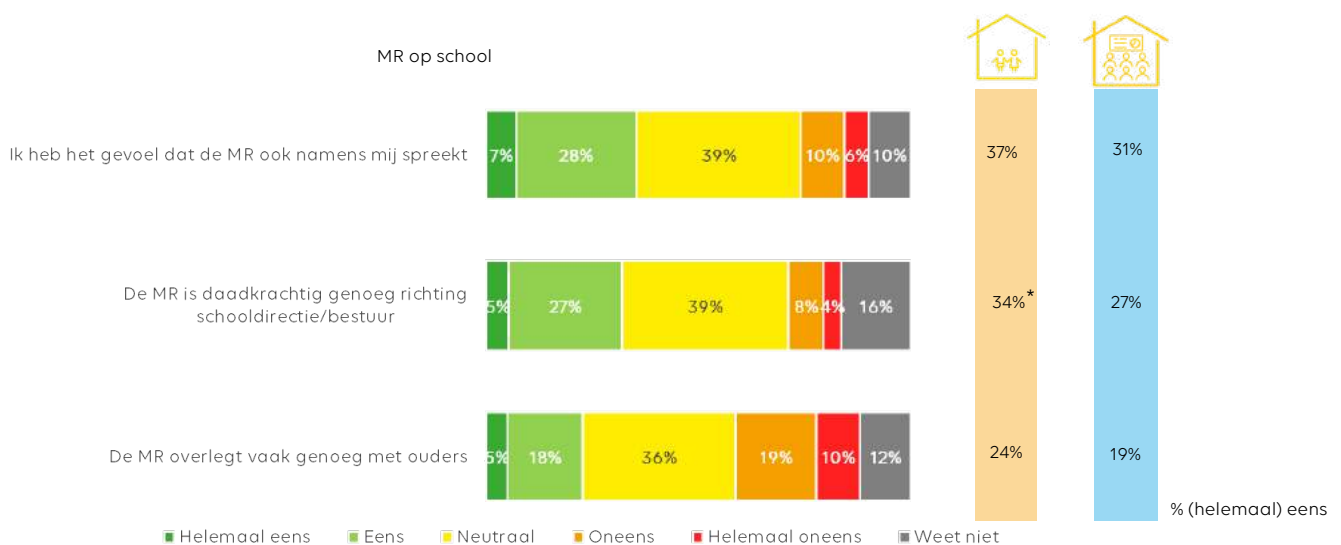
Ongeveer driekwart van de ouders heeft weleens wat gehoord over de MR op school. Ongeveer de helft van de ouders weet waar de MR zich mee bezig houdt en hoe ze met de MR in contact kunnen komen. Bijna de helft van de ouders met een kind in het basisonderwijs weet welke ouders er in de MR zitten. In het voortgezet onderwijs is dit de helft minder namelijk 23% van deze ouders weten wie er in de MR zitten.

V: Wat weet je van de MR op de school van je kind?
(Totaal: n=1240, ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

Ruim een kwart van de ouders geeft aan dat de MR te weinig overlegt met ouders.

Een grote groep ouders staat neutraal tegenover de MR. Ruim een kwart (29%) van de ouders geeft aan dat de MR te weinig overlegt met ouders. 35% van de ouders heeft het gevoel dat de MR ook namens hen spreekt, 16% is het hier niet mee eens.

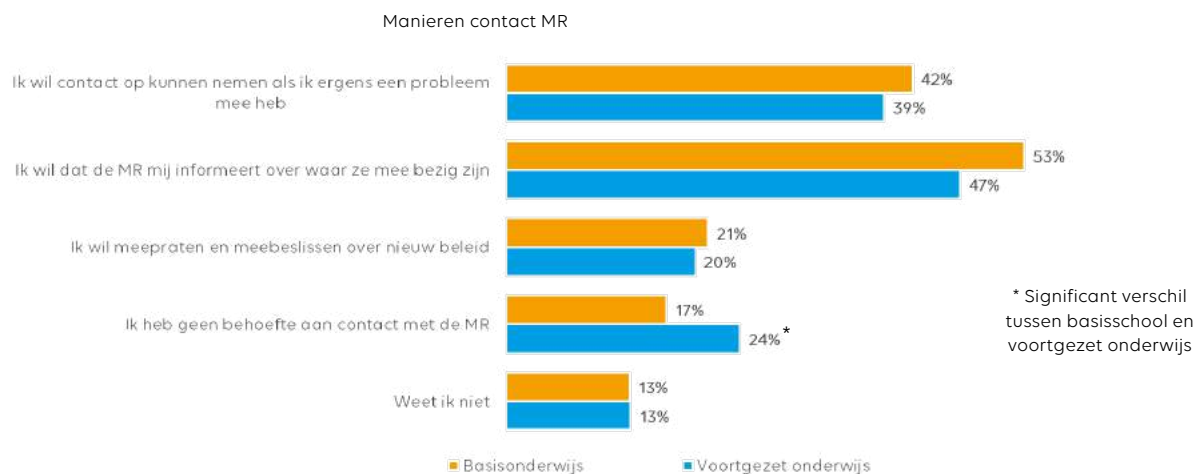

V: Wat vind je van de MR op de school van jouw kind?
(Totaal: n=1240, ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

* Significant verschil tussen basisschool en voortgezet onderwijs

Meeste ouders willen geïnformeerd worden over activiteiten MR of willen contact opnemen bij problemen.

De meeste ouders geven aan het liefst zelf contact te willen opnemen met de MR bij problemen en dat de MR hen informeert over waar ze mee bezig zijn. 1 op de 5 ouders wil meepraten en meebeslissen over nieuw beleid van de school. Ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs geven vaker aan geen behoefte te hebben aan contact met de MR (24%).

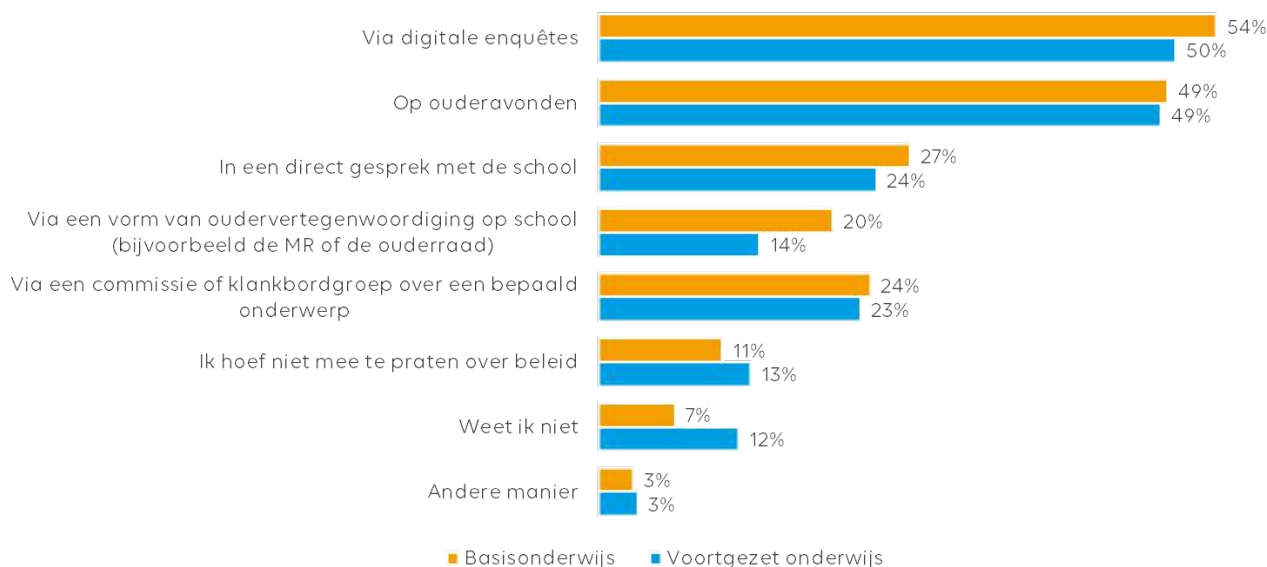

V: Op welke manier zou je contact willen met de MR?

(Totaal: n=1240, ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

Ouders praten het liefst mee over het beleid op school via digitale enquêtes of op ouderavonden.

Ouders praten het liefst mee over het beleid op school via digitale enquêtes of ouderavonden. 1 op de 10 ouders heeft niet de behoefte om mee te praten over het beleid van de school.

V: Op welke manier wil je meepraten over het beleid van de school?

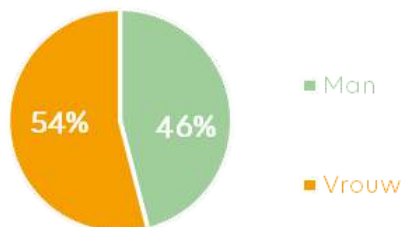
(Totaal: n=1240, ouders met kinderen op de basisschool: n=727, ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs: n=355)

7 - Informatie over de deelnemers

Geslacht

Man:	46%
Vrouw:	54%

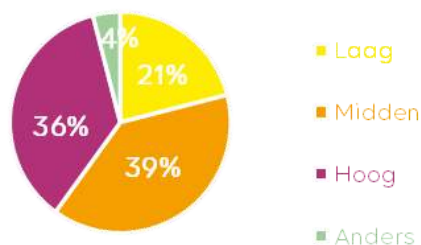
Geslacht

Opleidingsniveau

Laag opgeleid:	21%
Midden opgeleid:	39%
Hoog opgeleid:	36%
Wil ik niet zeggen:	4%

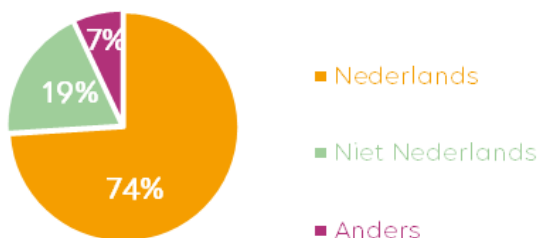
Opleidingsniveau

Culturele achtergrond

Nederlands:	74%
Niet Nederlands:	19%
Wil ik niet zeggen:	7%

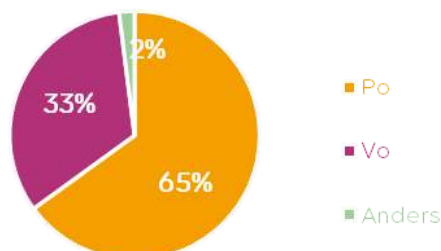
Culturele achtergrond

Onderwijs kind

Basisonderwijs:	65%
Voortgezet onderwijs:	33%
Anders:	2%

Onderwijs kind

Informatie en contact

www.oudersenonderwijs.nl

Ouders & Onderwijs is een organisatie voor alle ouders met kinderen in de schoolgaande leeftijd. We helpen ouders door ze te informeren en adviseren over alles wat met onderwijs te maken heeft. Daarnaast vertegenwoordigen we ouders richting de politiek, de onderwijssector en in de media. Via ons Landelijk Ouderpanel weten we wat er onder ouders speelt.

De stem van ouders laten horen, dat is het doel van het Landelijk Ouderpanel. Ouders in het panel praten via online onderzoeken en peilingen mee over onderwerpen die te maken hebben met onderwijs én opvoeden. Deze inbreng neemt Ouders & Onderwijs vervolgens mee in gesprekken en contacten met professionals, overheid en politiek. Samen zorgen we dat de stem van ouders écht gehoord wordt.

Lees meer op www.oudersenonderwijs.nl/landelijk-ouderpanel.

Wil je meer informatie over dit onderzoek?

Neem dan contact op met:

Chantal Dreier Gligoor - Koelewijn

Ouders & Onderwijs

Chantal.Dreier-Gligoor@oudersenonderwijs.nl

088-6050101